

Аналіз лікарських засобів фармацевтичного ринку України для лікування отитів

Бондаренко А. В., здобувач вищої освіти 5 курсу спеціальності «Фармація»
Національного фармацевтичного університету

Зубченко Т. М., к.ф.н., доцент кафедри аптечної технології ліків
Національного фармацевтичного університету

Zubchenkotamara7@gmail.com

Патологія вуха є актуальною проблемою сучасної оториноларингології. Дані статистики свідчать про значну розповищеність отиту, частка якого приходитьсья 25–30 % від загальної кількості всіх захворювань ЛОР-органів. Захворювання вуха нерідко призводять до загрозливих життю ускладнень, часто є причиною втрати слуху та збільшення контингенту осіб, які страждають на приглухуватість. За кількістю ускладнень отит посідає 2-е місце серед ЛОР-патології [2]. В даний час ринок лікарських засобів України представлений широким спектром лікарських препаратів, що застосовуються для лікування отиту. Важливим є вивчення тенденцій формування фармацевтичного ринку України шляхом проведення маркетингових досліджень асортименту даної групи препаратів. Для проведення дослідження використано довідники офіційної інформації про лікарські засоби, методи дослідження: контент-аналіз, структурний, порівняльний, графічний, методи маркетингового та математичного аналізів [1].

У ході вивчення широти асортименту встановлено, що структуру лікарських засобів для лікування отитів, відповідно до положень Уніфікованого клінічного протоколу первинної, вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги «Гострий середній отит» формують фармакотерапевтичні групи:

- протимікробні антибактеріальні лікарські засоби (ципрофлоксацин, норфлоксацин, офлоксацин, рифаміцин, декамтоксин) для системного застосування (J – 16,3 %);

- нестероїдні протизапальні засоби (ібупрофен), що впливають на опорно-руховий апарат (M – 22,2 %);

- анальгетики та антипіретики (парацетамол), лікарські засоби що діють на нервову систему (N – 26,9 %);

- комбіновані засоби для місцевого застосування (вушні краплі, що містять анестетики лідокаїн), що діють на органи чуття (S – 7,4 %);

- антисептичні та дезінфікуючі засоби для місцевого застосування (мірамістин), протимікробні дерматологічні засоби (D – 3,7 %);

- протинабрякові та інші препарати для місцевого застосування при захворюваннях порожнини носа (R – 22,2 %);

- антибактеріальні лікарські засоби з урахуванням поточних рекомендацій (G – 1,5 %) [1, 2].

Під час детального внутрішньогрупового аналізу виявлено, що серед протимікробних засобів для системного застосування домінують цефалоспорини –

47,7 %. В асортименті виявлено монокомпонентні та складні комбіновані препарати. У загальній структурі домінуюча частина належить монокомпонентним лікарським засобам – 62,5 %, комбіновані становлять – 37,5 %. У ході сегментаційного аналізу за виробничою ознакою виявлено переважання частки ліків зарубіжних виробників – 60,2 %, препарати вітчизняного виробництва становлять – 39,8 % [1].

Встановлено, що українські препарати, призначені для місцевого лікування отиту, пропонують провідні українські фармацевтичні компанії ФК «Дарниця», ФК «Фармак», ТОВ ФК «Здоров'я» та ін. Серед них перший рейтинг належить ФК «Фармак». Аналіз пропозицій асортименту лікарських засобів іноземних країн-виробників показав, що загалом зареєстровано у цій групі пропозиції 15 зарубіжних країн в основному європейських виробників та Індії.

Сегментування асортименту за видом лікарської форми показало, що частка твердих форм для лікування отиту становить 34,6 %, рідких – 22,3 %, краплі – 33,1 %, м'яких – 5,6 % та газоподібних – 4,4 % у загальній структурі асортименту.

Основна маса лікарських засобів на ринку України призначена для системного лікування отитів. Це тверді лікарські форми, представлені таблетками – 62,7 %, далі йдуть капсули тверді – 16,9 %, капсули м'які – 15,3 %, гранули – 3,4 % та порошки – 1,7 %.

Рідкі лікарські форми для системного лікування отитів представлені переважно у вигляді суспензії – 43,4 %, інфузійних розчинів – 21,0 %, сиропів – 7,9 %, мікстури 5,2 %. Для місцевого лікування широко використовують розчини оромукозні – 19,7 % та краплі – 33,1 % від загальної кількості лікарських засобів.

Аналіз електронних та довідкових даних фармацевтичного ринку України показує, що для лікування отитів переважають лікарські засоби для системного лікування, що становить 56,0 %, та для місцевого лікування 44,0 % [1]. Номенклатура мазей, гелів для лікування отитів в Україні досить нечисленна і представлена, головним чином, протимікробними та протизапальними засобами, на основі антибіотиків та гормональних речовин. Проте останніми роками невпинно зростає інтерес до препаратів на основі лікарської сировини.

Таким чином, розробка ефективних лікарських засобів для лікування запальних захворювань середнього вуха на основі лікарської рослинної сировини залишається актуальним завданням сучасної фармації та медицини.

Використана література:

1. Державний реєстр лікарських засобів України. URL: <http://www.drlz.kiev.ua> (дата звернення: 22.09.21), назва з екрану.

2. Про створення та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги в системі Міністерства охорони здоров'я України : уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги «Гострий середній отит» відповідно до наказу Міністерства охорони здоров'я України № 688 від 09.04.2021 р.